

Impostos i igualtat d'oportunitats

- Si se suprimís la fiscalitat sobre les successions, el benefici més gran seria per als rics

JOAN CARLES GALLEGO / JOSEP MARIA ÁLVAREZ*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 4.12.09

Dels impostos existents, el de successions té un fort caràcter progressiu i redistribuïdor de la riquesa. És un impost individual previst per afavorir la igualtat d'oportunitats. És un impost que es paga a la gran majoria dels països europeus i fins i tot els propietaris de les grans fortunes dels Estats Units, entre ells **Bill Gates** i **Rockefeller**, van reclamar que es continués pagant quan se'n va plantejar la supressió. Feien una diferenciació entre el patrimoni obtingut amb el propi esforç i l'heretat.

A Catalunya paguem menys impostos que a la resta d'Europa, i en conseqüència tenim una despesa pública en protecció social (ensenyament, sanitat, serveis socials) molt per sota de la mitjana europea. Per homologar-nos amb Europa i tenir uns serveis públics equiparables als que tenen els països europeus, també hem de pagar uns impostos similars. La diferència la tenim sobretot en la menor tributació de les rendes altes del treball i les rendes del capital, en especial les grans fortunes.

A l'Estat espanyol, la comunitat autònoma de Madrid i el País Valencià, a les quals després se n'han sumat altres, no paguen en la pràctica l'impost de successions. Només es paga en una minoria de comunitats autònomes, entre les quals hi ha Catalunya. Però que unes comunitats autònomes el suprimeixin no és en absolut raó suficient per anul·lar-lo també a Catalunya, si es considera que l'impost és just. Som, per tant,

favorables a mantenir aquest impost, donat el seu caràcter progressiu, i ens agradaria que s'obrís un debat serè, amb rigor i dades reals, sobre el futur d'aquest gravamen emblemàtic. Per a l'any 2009, el Govern de la Generalitat va pressupostar en concepte de l'impost de successions uns 1.000 milions d'euros, que es queden íntegrament a Catalunya, ja que és un impost cedit a l'Administració autonòmica, i comptabilitza per a l'esforç fiscal i la millora del finançament.

¿A qui beneficia realment la retallada o supressió de l'impost de successions? Segons es desprèn de dades oficials, un 56,6% de les persones que reben herències a Catalunya no tributen perquè estan totalment exemptes del seu pagament. Si el nombre de persones que el paguen és d'una mica més del 40% de les que reben herències, i el gruix de la recaptació l'aporten bàsicament les persones amb més recursos (aproximadament un 15% paga el 86% de la recaptació), això ens indica que, si finalment se suprimeix o bé es retalla notablement, el benefici més gran seria per als rics. I hem de recordar que aquestes persones ja han deixat també de pagar l'anomenat impost de patrimoni, que ja es va suprimir en el seu moment.

La supressió de l'impost, o la seva pràctica eliminació, ens allunya cada vegada més d'Europa, i en especial de convergir en despesa social i disposar d'uns serveis públics de qualitat. Eliminar l'impost de successions suposaria perdre una quarta part dels ingressos obtinguts amb el nou model de finançament.

Per un altre costat, amb la forta caiguda d'ingressos que preveuen els pressupostos de la Generalitat per al 2010, és un despropòsit rebaixar l'impost, ja que retallaria de manera important la capacitat de despesa

de la Generalitat per augmentar la protecció de les persones sense feina o per a les ajudes selectives a empreses i a l'activitat econòmica.

Per tant, no ens sembla correcte en absolut que en un moment de crisi econòmica, amb greus conseqüències socials, es facin servir per a rebaixes fiscals ingressos necessaris per incentivar l'economia i protegir les persones que han perdut la feina.

I, per tant, reclamem un debat global sobre la política fiscal, discutint les necessitats socials i els recursos públics necessaris per atendre-les. Debatre, en definitiva, quin Estat de benestar volem i com pensem pagar-lo.

Considerem que és perfectament possible actualitzar l'impost de successions sense que deixin de pagar les grans herències: incrementar el mínim exempt, de manera que no tributin les petites herències fins a una quantitat que hauríem de determinar en un debat obert, i que es podria acostar al que representi el mínim exempt de l'actual impost de la renda de les persones físiques (IRPF) al llarg d'una vida laboral; definir de manera més precisa el supòsit de reducció del 95% de què gaudeixen les successions de les «empreses entre familiars», per delimitar molt més què s'entén per activitat productiva i evitar que es pugui confondre amb el patrimoni personal, i millorar la progressivitat de l'impost i mantenir bàsicament la seva recaptació.

Segons la nostra opinió, no hi ha cap mena de raó perquè els rics deixin de pagar aquest impost, quan, a més a més, són els que menys impostos paguen.

*Secretaris de CCOO de Catalunya i d'UGT de Catalunya, respectivament